

Pet?e, neváhej a jdi!

P?vod materiálu

Ludmila Míchalová Mikšíková

Po?adí v lekci

9

Téma

Ježíšovo evangelium jde dál, i mezi pohany. Boží p?soben? a láska ve sv?t? nemá hranice.

Cíl

- Mladší d?ti: D?ti si uv?domí, že B?h má rád každého. D?ti uslyší, jak m?že být t?žké, když n?kým pohrdáme a štítíme se ho.
- Starší d?ti: D?ti p?ijdou na to, jaké mají p?ekážky nebo p?edsudky v??i ostatním. A co jim brání v tom, aby ostatní p?ijímali. Poslouží jim v tom p?íb?h Petra a Kornélia.

Pro u?itele

Výkladové poznámky

Kornélius byl ?ímským d?stojníkem, jako voják m?l vážené postavení. Dozvídáme se o n?m, že byl zbožný a v??il v jediného Boha a podporoval židovský lid. Pat?il do skupiny tzv. bohabojných. B?h se k n?mu p?iznává a posílá za ním and?la. And?l Kornéliovi zv?stoval, že má poslat pro Šimona, zvaného Petr, a sice do m?sta Joppe, kde bydlí u Šimona ko?eluha u mo?e. Tehdy to jako p?esná adresa sta?ilo. Kornélius o pravosti poselství nijak nepochybuje, v??í mu a p?ichystá se na n?j. Je si v?dom, že Petr mu má sd?lit n?co d?ležitého od Boha, proto svolává i rodinu a p?átele. Chce se o ono dobré poselství pod?lit i s ostatními. Kornélius tak zariskuje, protože vlastn? neví, koho a co má o?ekávat. Jeho risk se vyplatí, obohatí nejen sebe a své p?átele, ale ukazuje tak cestu evangelia a nabídku k?tu pro všechny pohany.

Bohabojní je ozna?ení pro ur?itou vrstvu lidí sympatizujících s židovstvím. Bohabojný byl nazýván pohan, který žil v úzkém styku se synagogou, ale p?edpis?m židovského zákona se pod?izoval jen ?áste?n? (nap? . Sk 10,2; Sk 10,22; Sk 13,16). Na jiných místech se o bohabojném mluví jako o tom, kdo „uv??il v jediného Boha“ nebo „ctí jediného Boha“.

Proselyté byla skupina vyznava?? nežidovského p?vodu, která se od bohabojných lišila tím, že se židovským p?edpis?m podrobili cele.

Petr: Tou dobou p?ebývá ve m?st? Joppe, asi dva dny cesty od Cesareje, kde bydlel Kornélius. Petr pat?í ke konzervativní stran? v prvotní církvi, která je stále ješt? hodn? propojena se synagogou. Dozvídáme se, že Petr stále dodr?oval mnohé starozákonní p?edpisy, nap?. dodr?uje ur?ené hodiny pro modlitbu, p?edpisy pro jídlo a o?iř?ující p?edpisy (srov. Lv 11,3nn; Dt 14,3). Z celého p?íb?hu vychází obohacen i Petr, p?ichází na to, jak B?h jedná mezi lidmi. B?h odstra?uje pomyslné bariéry mezi k?es?any a ostatními lidmi z pohanského prost?edí. Petr se u?í, že každý ?lov?k je v Božích o?ích d?ležitý.

Petrovo vid?ní: Toto vid?ní se t?ikrát opakuje, sv?dčí to o jeho d?ležitosti a naléhavosti. Stalo se t?sn? p?edtím, než došli poslové od Kornélia. Je to jakýsi pr?lom z nebes, má Petrovi odhalit a ukázat n?co, na co by jinak sám nep?išel. Díky tomuto vid?ní Petr posly p?ijímá a p?ijímá i pozvání do Kornéliova domu, i když po?ádn? netuší, o co jde. Bez tohoto vid?ní by nejspíš pozvání nep?ijal, pro žida se neslušelo, aby jednal

s pohany, natož tak, aby vešel do domu pohana. Celé vidění se nám může zdát jako humorný, ale jasný poučný vzkaz od Boha.

Petr, který se právě modlí na střeše domu (v té době a té krajině byly obytné i rovné střechy), a hladový čeká, než bude připraveno jídlo, má vidění. Petrovi je nabízeno jídlo v podobě zvířat, která ale pokládal za nečistá, takže i když byl hladový, nemohl se najíst. Běh však na něj volá: „Vsta, Petře, zabíjej a jez!“ Petr toto vidění hned nechápal, ale následné události mu jej objasnily. Právě při setkání s Kornéliem a jeho přáteli mu dochází, že Kristovo evangelium je důležitější než všechny kultické předpisy a ustanovení, a že by neměl bránit evangeliu v cestě i mezi pohany.

Misie mezi pohany: Tento příběh ukazuje úskalí, se kterými se musela potýkat první církev. Pro mnohé bylo těžké přijmout, že Kristovo evangelium platí i pro pohany. Byl to problém, který se řešil především v církvi v Jeruzalémě, sám Petr se pod nátlakem okolí přiklonil k názoru, že pro přijetí do církve není nutný jen křest, ale i obřizka.

Duch svatý: Může nás zarazit opačná poslušnost, než jakou bychom možná očekali, a sice, že na shromáždění v Kornéliově domě nejdříve sestoupil Duch svatý, a až poté byli pokřtění. Duch svatý v tomto případě má právě dosvědčovat legitimitu toho, co následně probíhá. Duch svatý uschopuje k přijetí křtu a utvrzuje Petra ve správnosti jeho jednání. Dochází k jakýmsi druhým letnicím, ale tentokrát mezi pohany. I zde se Duch svatý projevuje mluvením jazyky a velebením Boha.

Odkazy

Odkazy na starší přípravky, pracovní materiály a další najdete pod textem úlohy.

Pro děti

Předškoláci a mladší školní děti

Pro nejmenší děti zvolíme aktivity, které skupina zvládne. Nebojme se klidně vybrat jen jednu nebo dvě aktivity.

Na velikou bílou plachtu nachystáme fotografie a obrázky dětí různých ras, národů a různých náboženství. Obrázky rozložíme po celé plachtě, aby bylo kolem nich dostatek místa. Čím víc a čím pestřejší, tím líp. Děti pozveme taky na plachtu a zeptáme se jich: S kým byste si chtěli hrát a pro? právě s tímhle? Děti si vyberou jeden z obrázků a posadí se k němu. Ptáme se dál: S kým byste si naopak nechťli hrát? Kdo vám připadne divný? A proč? Děti se opřou a diskutují svůj obrázek. Pak vyzveme děti, aby si sedly dokolečka kolem obrázků. Učitel okomentuje: Máme tu mnoho dětí z různých zemí, některé nám jsou sympatické a hned bychom si s nimi chtěli hrát, někdo nám připadne divný, někoho se dokonce můžeme bát. Přesto však víte, že Běh mezi nikým nedělá rozdíl. Je jedno jakou máme barvu kůže, jakým jazykem mluvíme, jak jsme oblečení. Pán Běh má rád všechny děti, všechny lidi. A to je pro nás důležité. Společně se chytíme za ruce a zazpíváme píseň: Všechny děti v celém světě (BTS 6).

Učitel vypráví dál: „Poslechněte si jeden příběh, který se stal mezi dvěma kamarády, kteří na to museli teprve přijít. Na to, že Běh má rád všechny a nikomu nestrání, a že my bychom se o to měli taky snažit. Petřík s Ondrou byli velcí kamarádi, potkali se už ve školce. Kdekoli se objevil Petřík, tam byl hned i Ondra. Oba zbožňovali hru na hasiče. Byli to výborní záchranáři. Měli taky velikou radost, když se po školce dostali na stejnou školu a dokonce do stejné třídy. Na škole byli i Ondrovi bratřanci, byli to už třeťáci, velcí kluci, co ví, jak to na škole chodí. Ondra je měl rád a vzhlížel k nim. Bratřanci Ondrovi jednou s posměškem řekli: „Cože ty se bavíš, s tou černou hubou, vždyť tvůj velký kámoš je cikán!“ Ondrovi to před tím vlastně vůbec nevadilo, sice mu bylo divné, že Petříkovi rodiče mají světlejší kůže i jiné vlasy, ale maminka mu to vysvě

tlila. Říkala, že Petřík je v pěstounské péči a jeho rodiče se o něj starají a mají ho rádi, ale Petřík není jejich vlastní. Barvu pleti i vlasů má Petřík po své pravé mamince. Od té chvíle, kdy Ondrovi bratřenci zašli o Petříkovi říkat takové věci a ptali se k nim i další kluci, byl Ondra zmatený. Jednou v družině, když byli všichni kluci spolu, prváci i třetíci, hrál si Ondra se svými bratřenci. Petřík je uviděl a s radostí za nimi běžel. Ale bratřenci i další kluci se zašli před všemi Petříkovi posmívat a nadávat mu. Ondra, chtěl ukázat, že je taky velký a chtěl se svým bratřencem vyrovnat, a tak na Petříka zavolal: „S tebou si hrát nebudu, ty jsi černý a já s Cikány nechci nic mít.“ Petřík se zarazil, tohle od Ondry vážně nečekal, se slzami zalezl do kouta, aby ho nikdo neviděl. Paní učitelka si všimla, že Petřík si nehraje s Ondrou, a tak se Ondry zeptala, co se děje. Ondra uviděl plakajícího Petříka a hrozně se zastyděl, vzděl že to přehnal. Jenomže jak něco takového napravit? Přiloudal se za Petříkem a řekl mu: „Promiň.“

Zeptáme se dříve, jak by mohl Ondra svoji chybu napravit? A zda se jim nepřihodilo něco podobného? Celé vyprávění a sdílení dříve můžeme ukončit modlitbou, modlíme se společně za konkrétní věci, vztahy a těžkosti, které dříve při rozhovoru zmíní.

Na tento příběh navážeme příběhem o Petrovi a Kornéliovi. Na veliký papír nalepíme nebo nakreslíme do jednoho rohu postavu Petra a napíšeme do druhého rohu postavu Kornélia. A začneme vyprávět příběh:

Petr apoštol měl spoustu práce, vždyť dostal veliký úkol, měl ostatním lidem říct, co pro něj udělal Pán Ježíš. Měl jim zvěstovat o tom, jak se narodil, jak přišel, jak ostatním pomáhal a mnohé z toho Petr i sám zažil. Jak Ježíš zemřel, ale byl vzkříšen. Tu velikou radost si Petr nemohl nechat jen sám pro sebe. Šel do města, teď byl právě ve městě Joppe, na návštěvu u Šimona koželuha. Jenže jednu věc Petr ještě nevěděl, myslel si, že zpráva o Ježíši patří jenom Židům, jenom těm, se kterými je dobré se kamarádit.

Ale v jiném městě žil jiný muž, jmenoval se Kornélius, byl to římský voják. Znal Pána Boha, věřil v něj, i když se nenarodil jako Žid. Snažil se žít dobře, jak nejlíp uměl, taky se k Pánu Bohu modlil. A jednou když se Kornélius modlil, se mu přihodila výjimečná věc. Zjevil se mu anděl a řekl: „Kornéliu!“ Kornélius se vyděsil, ale odpověděl. Anděl mu řekl: „Kornéliu, Bůh na tebe myslí. Pošli do Joppe a přiveď Petra!“ Kornélius netušil, co to má znamenat, neznal Petra. Věděl ale, že je to něco moc důležitého, a tak hned vyslal posly, aby Petra dovedli. Cesta jim trvala dva dny. A protože se na návštěvu těšil a věděl, že se stane něco velmi důležitého, svolal i všechnu svoji rodinu a přátelé, aby i oni byli u toho, až Petr dorazí.

Mezitím Petr nic netušil a už vůbec by ho nenapadlo se vydat do pohanské Cesareje. On je přece správný žid, tak co by tu tak mohl pohledávat. Kolem poledne je šel nejen na oběd, ale i na pravidelnou modlitbu. Hladový Petr se modlil na střeše, kde se taky bydlelo, a čekal, než ho zavolají na oběd. A v tom čekání měl zvláštní zjevení. Uviděl velikou bílou plachtu, která se snášela z nebe na zem a na té plachtě bylo mnoho zvířat. Ale jakých? Samé potvory, které byly zakázané jíst, ne že by nebyly dobré k jídlu, ale pro dobrého žida byly zakázané. Byly nečisté, aspoň tak o tom byl Petr přesvědčený. A k tomu všemu zazněl z nebe hlas: „Vsta, Petře, zabíjej a jez!“ Petr se bránil: „Pane Bože, já, nikdy. Tak moc se celý život snažím, abych dělal to nejlepší. Nic z toho jsem nikdy nezkusil, a to je přece dobře, ne?“

Jenže zjevení se opakovalo, Petr to nevydržel a říká: „Co to po mně chceš, ty mě zkoušíš, že? Ale já to zvládnu, i když mám děsný hlad. Tyhle potvory do pusy vážně nevezmu!“

A při třetím zjevení řekl: „Pane, já už tomu vážně nerozumím. Co mám teda dělat, aby to bylo správné?“

Hlas ještě řekl: „Co Bůh prohlásil za čisté, ty nepokládej za nečisté! Petře, neváhej a jdi!“

Tu někdo přišel, návštěva — a přímo za Petrem. Poslové Petrovi řekli, kdo je posílá a co chtějí. A v tom to Petrovi došlo: „To je ono! Bůh mi jasně říká, že kamarádit se mám s každým! Bůh mezi lidmi žádné hranice nedělá. Tak bych ty hranice, kdo ještě jo a kdo už ne, neměl dělat ani já.“ Petr posly hned přijal a pohostil a druhý den se vydal na cestu za Kornéliem. Všichni na něj už nedočkavě čekali. Kornélius měl velikou radost, když Petra uviděl, přivítal ho a dokonce klekl na kolena. Jen si to představte, skoro generál klekl před rybářem. Petr se až styděl a řekl: „Vsta, já jsem přece člověk jako ty.“ Už to věděl.

A tak všichni dychtivě poslouchali, co jim Petr řekne. Petr byl užaslý i ohromený zároveň, jak jenom mohl být tak hloupý a myslet si, že evangelium a zpráva o tom, co Ježíš všechno pro ostatní udělal, že patří jenom jemu a těm, komu to chce říct. Už mu došlo, že Bůh nikomu nenadržuje. A tak všechno řekl, pokynul od začátku, jak to s Ježíšem začalo, i jak skončilo, jak jej potkali už jako vzkrášeného. A jak jim přislíbil svého Ducha, který je už nikdy neopustí. A právě tenhle Duch, Duch Svatý najednou naplnil celý dům a všechny lidi v něm. Zázrak v přímém přenosu. Petr pak nechal všechny pokřtít.

Po vyprávění společně s dětmi vyrobíme obrázek. Dotvoříme obrázek s postavami. Petra a Kornélia propojíme cestou, která se může po papíře různě klikatit. S dětmi vymyslíme, co bránilo Petrovi, aby se s Kornéliem normálně bavil? Každé dítě může na společný obraz něco nakreslit, třeba nevísta zviřata. (Nevísta zviřata pro židy (Dt 14,3nn) například, prase, velbloud, zajíc, zviřata žijící ve vodě, ale nemající šupiny například chobotnice, krab a z ptáků třeba orel, havran, pštros, sova, áč, netopýr.)

Pomůcky: Fotografie nebo obrázky dětí různých ras, bílá plachta, veliký papír s postavami Petra a Kornélia, pastelky, fixy

Starší školní děti

Můžeme použít stejné aktivity, jen s drobnými úpravami. Připravíme obrázky lidí různých národností a různých ras. Děti se ptáme, s kým by se rádi seznámili, s kým ne, kdo jim připadne divný, koho se bojí?

Můžeme použít příběh o Petříkovi a Ondrovi, s dětmi více diskutujeme a rozebíráme, jaké příběhy donesou ony samy. Je dobré, aby byla naše diskuze nějak ukončena, buď písní nebo společnou modlitbou, kde se citlivě pokusíme modlit za děti a jejich příběhy.

Po přečtení příběhu dostane každý čtvereček. Podobně jako Petr a Kornélius. Do jednoho rohu děti nakreslí samy sebe a do druhého rohu mohou vybrat jeden z obrázků, které nám ještě zůstaly rozložené na plachtě. Děti vyberou postavu, která je jim nějak nesympatická nebo divná. Postavy spojí cestou a napíší nebo nakreslí, co jim brání v tom, aby se s ostatními otevřeně bavily nebo kamarádily? Co jim na ostatních vadí?

Společně se pak na obrázky podíváme a pobavíme se nad nimi.

Pomůcky: Obrázky nebo fotografie lidí různých ras a národností, tuhé papíry formátu A4 (čtverečky), pastelky, fixy, lepidla.

Liturgie

Písně

To já, o Pane můj (SV 331); Před Tvou tvář, Pane (SV 276); Jednou budu dál (SV 120); Jedno jsme v Duchu svatém (SV 119); Nové přikázání (SV 135), Píj již (EZ 675); Dej mi Pane bdělé srdce (EZ 671)

Biblický text k zapamatování

Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestraní, ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něm ho vidí a činí, co je spravedlivé. On je Pánem všech. (Sk 10,34–36 b)

Rituál

Společné setkání lze pravidelně *zahajovat písní* např. [Děk slovům tvým](#). Krátká je píseň *Dál pŕece nejdeme sami* (SV 39). Dá se využít také refrén písně *To já, ó Pane mŕj* (SV 331) a její první sloka „Koho pošlu, kdo se hlásí...” Na tyto písně se dá navázat představením postavy, o které si dnes budeme povídat.

Zahájení s pomocí *výtvarného znázornění*: Do světla reflektoru [na plakátu](#) umístíme dnešní postavu (černobílý obrázek), po vyprávění ji mohou děti vybarvit. Dnes se do světla opět vrací Petr a je překvapen, koho také může na cestě za Ježíšem potkat. Cizího vojáka Kornélia, který touží po Bohu.

Okénko do bohoslužeb

Na tabuli nebo veliký papír předepíšeme do jednoho sloupce DŕÍVE a do druhého DNES. S dětmi vymyslíme, co jsem my nebo naši předci dělali jinak než dnes. Prvních několik nápadů uveďme sami, a děti trochu namotivujeme. Třeba: Dříve museli lidé všude chodit pěšky. Dneska máme auto. Dříve se za krádež usekla ruka. Dneska zloděj buď dostane pokutu, nebo veřejně prospěšné práce a při velké krádeži může jít i do vězení. Dříve ženy nesměly studovat, měly to zakázané. Dneska ženy studovat můžou, dělají profese, které dříve patřily jen mužům: lékařky, soudkyně, profesorky. Děti přináší své nápady. Až jich budeme mít dost nasbíraných, zeptáme se dětí: Co myslíte, je dobře, že se některé věci dělají jinak? Je dobře, že třeba máme svůj názor o ostatních? Dojdeme k tomu, že ano, bez toho by nebyla možná ani změna, ani pokrok. Děti dnes uslyší příběh o apoštolovi Petrovi, který si uvědomil, že musí změnit svůj názor na ostatní lidi, na nežidy. A jak se pak dozvíte, ta změna způsobila, že křesťanství nepatřilo jenom Židům, protože Ježíš i všichni první učedníci byli Židé, ale začalo se šířit i dále mezi ostatní. A to bylo velmi prozřetelné a dobré. Křesťanství a evangelium o Ježíši doputovalo až tady mezi nás.

Modlitba

Pane Ježíši, děkujeme za to, že se můžeme změnit. Děkujeme za to, že nám pomáháš být lepšími. Děkujeme, že víme, že máš všechny lidi, zvířata i rostliny rád. Děkujeme, že víme, pro tebe je každý dležitý. I my. Prosíme tě, ať se nebojíme jít i mezi ostatní a ukazovat tvoji lásku k nám. Amen.

Odkaz na pracovní list

[13 Petr naveden ke křtu pohana](#)

[08 Petr a Kornelius](#)

Kam dále

[Kejřová, Eva \(upravil Tomáš Trusina\): Petr naveden ke křtu pohana. \(katechetick...](#)

[Pechar, Jaroslav: Zabíjej a jez! In Bratrstvo 4/2011.](#)

[Míchalová Mikšíková, Ludmila: Křest Kornélia a jeho přítel. \(katechetická přípr...](#)

[Píseň „Děk slovům tvým“](#)

Odkaz na píseň

[To já, ó Pane mŕj, přijdu, když mne posíláš](#)

[Před tvou tváří, Pane, nemám vůbec nic](#)

[Jednou budem dál, jednou budem dál, já vím](#)

[Jedno jsme v Duchu svatém \(SV119\)](#)

[Nové přikázání \(SV364\)](#)

[Přijď jiz, přijď, Duchu stvořiteli, Duchu smíření](#)

[Dej mi, Pane, bdělé srdce](#)

Cílová skupina

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál pŕece nejdeme sami IV \(s apoštolý, s Janem a celou církví\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[Skutky 10](#)